

Validitet och reliabilitet

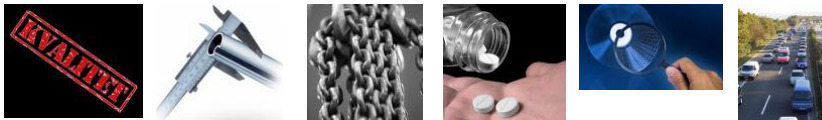
Magnus Hansson
Handelshögskolan

Örebro Universitet

Kvalitet

- Kvalitet är en mycket kritisk aspekt i all forskning
  - Teoretisk kvalitet
  - Empirisk kvalitet
  - Analytisk kvalitet.
- Kvalitet handlar om trovärdighet och pålitlighet i forskningen.
- Etiska aspekter
  - Förvanska inte resultat
    - Teoretiska, empiriska, etc.
  - Kopiera inte text utan tillstånd eller utan källhänvisning till originalkällan
  - Beakta respondenters situation, vilja och önskan.
- → Det finns ett starkt behov av att utveckla (hållbara) strategier för att förbättra kvaliteten i forskningen.

Trovärdighet - Reliabilitet

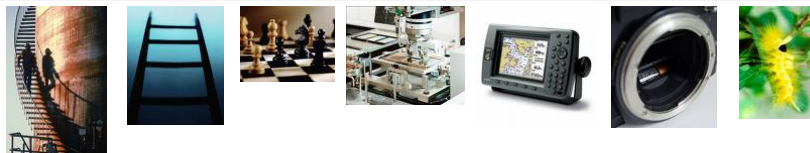
- I vilken omfattning kan resultaten från en undersökning återupprepas?
  - Kan en annan forskare komma till samma slutsats efter att ha genomfört en snarlik undersökning, med snarlika förutsättningar och snarlika fall (om man tror att varje fall är unikt)?
- Ett problem med kvalitativ forskning är att kontexten är unik och resultaten ofta är kontextberoende.
- För att ha reliabla resultat måste man även ha valida resultat.

3

Strategier för att förbättra reliabiliteten

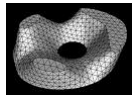
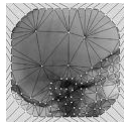
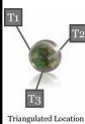
- Tydliggöra forskarens position och utgångspunkt.
  - Förklara underliggande antagande och teorier.
  - Förklara relationen till det studerade objektet/subjektet.
  - Förklara vilka kriterier som har tillämpats för urval av studieobjektet, respondenter, data, etc.
  - Förklara i vilken social kontext som information och data har samlats in.

4

Strategier för att förbättra reliabiliteten (forts.)

- Triangulering:
  - Kombinera metoder för datainsamling och analys.
  - Förklara hur detta har gjorts, varför och med vilken konsekvens.
- Att följa samma väg:
  - Beskriv, i detalj, hur information har samlats in, hur kategorier har utvecklats, vilka beslut som har tagits genom forskningsprocessen.
  - Den metod som tillämpas bör/skall tydligt beskrivas och motiveras, så att andra forskare kan använda rapporten som en manual från vilken de kan repetera eller replikera den genomförda studien.

5

Yttre validitet

- I vilken utsträckning är resultaten från en undersökning applicerbara/överförbara till andra situationer/kontexter?
- Validitet är ett mätinstrument men förmåga att mäta vad det är avsett att mäta.
  - Denna definition är uttalat positivistisk, eftersom det är beroende på den faktiska möjligheten att överhuvudtaget mäta något på ett objektivt och neutralt sätt.

6

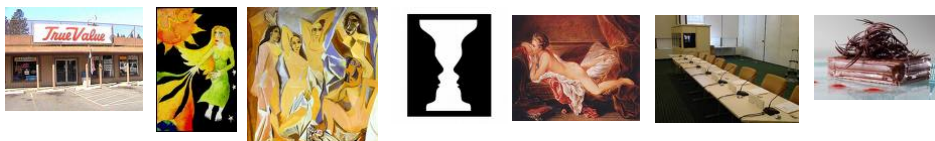
Strategier för att höja den externa validiteten

- Skapa rika och nära beskrivningar/berättelser i syfte att grundlägga en solid och omfattande bas för andra att överföra resultaten till en annan eller ny situation/kontext.
- Avgöra hur typiskt (representativt) det specifika fallet är.
  - Analytisk generaliserbarhet
- Genomföra korsanalys inom det specifika fallet och mellan olika fall.
- Kalibrera mätinstrument och verktyg som används för mätningar.
- Möjliggör för andra att gå tillbaka till rådata (bandinspelningar, bilder, dokument, etc.).

Inre validitet

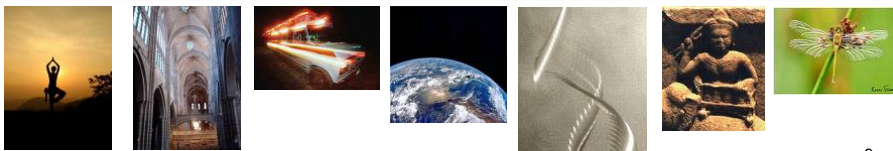
- Inre validitet avser att mäta det som de facto är avsett och att detta representerar ett sant värde och även att resultaten är med verkligheten överensstämmande.
- Det är viktigt för forskare att vara medveten om att den insamlade informationen inte talar för sig själv. Det finns alltid en tolk och översättare av informationen.
  - Andra ordningens tolkning
    - Tolkning av någon annans tolkning
  - Tredje ordningen tolkning
    - Tolkning av en tolkares tolkning.

8

Inre validitet (forts.)

- En forskare kan inte observera eller mäta ett fenomen utan att förändra eller påverka det.
- Det är viktigt för forskaren att vara medveten om att ord och begrepp som respondenten använder representerar abstrakt och kan symbolisera en representation av verkligheten och inte verkligheten i sig.
- Av den anledningen kan man konstatera att det inte finns ett enda och ett objektivt sätt att garantera validiteten, utan snarare olika tolkningar av den samma.
- Trots detta kan man applicera olika grundstrategier för att öka validiteten till sin undersökning.

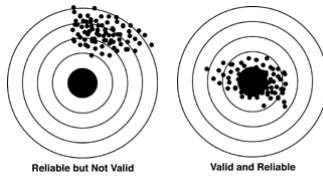
9

Strategier för att öka den inre validiteten

- Skapa tydliga och rika beskrivningar av alla beslut som har fattats under forskningsprocessen.
  - Motiv för (e.g.) teoretiska, metodologiska, empiriska och analytiska överväganden.
- Skapa en reflektion kring hur man som forskare har påverkar och inverkat på den beforskade situationen, respondenten/erna eller forskningsobjektet.
  - Kan i ett praktiskt perspektiv innebära att man som forskare applicerar en genomgående reflekterande stil kring de beslut som fattats i forskningsprocessen och att denna reflektion sker löpande och i anslutning till dessa beslut.
- Ett exempel
  - I have in this thesis utilized different methods in order to increase the inner validity. In the different chapters I have had the ambition to clearly define my methodological, theoretical and empirical considerations. For that reason I intend to create clarity to all the steps taken and considerations made, by thoroughly describe both the motives and the consequences of each consideration made.

10

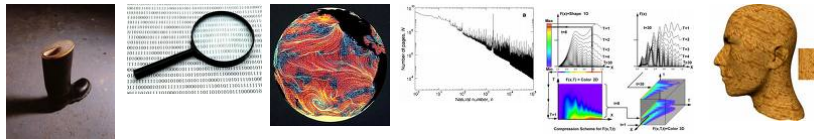
Reliabilitet och validitet

11

Generaliseringar – en omöjlighet?

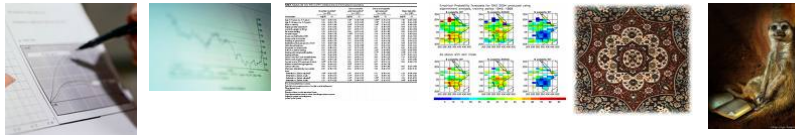
- Resultaten från en undersökning skall (idealt) vara möjliga att replikera och reproducera och skall hålla en ambition av att vara generella
  - Statistisk generaliserbarhet
  - Analytisk generaliserbarhet

12

Statistisk generaliserbarhet

- Oftast baserat på surveyundersökningar (e.g. enkäter)
- Användandet av statistiska (eller matematiska) metoder för att mäta och beräkna ett "sant" värde utifrån en given population.
- Populationsens representativitet kan möjliggöra generaliserbarheten till andra och liknande populationer
- Liten intervention från forskaren – distans.

13

Analytisk generaliserbarhet

- Många gånger svårt att generalisera utkomster/resultat från en kvalitativ undersökning till andra populationer, i statistisk mening.
- Generaliseringar från specifika observationer till en generell nivå?!
- Mäter inte i statistisk/matematisk mening ett "sant" värde.
- Fortfarande möjligt att generalisera.
- Fallets/fallens representativitet är avgörande.
- Analysmetod och undersökningens resultat kan vara valida på en analytisk nivå.

14

Strategier för att förbättra en studies reliabilitet och validitet måste appliceras innan start

- Medvetna beslut måste fattas innan en studie påbörjas (e.g.) innan man går ut i empirin eller tar sig an det teoretiska ramverket.
- Syftet är att förbättra kvalitet och trovärdighet – svårt att korrigera i efterhand.
- Ofta mycket svårt för en forskare att gå tillbaka till det empiriska fältet för att hantera brister som kunde ha undvikits.

Praktisk rekommendation:

- Utveckla en löpande diskussion i uppsatsen eller i separat kapitel, där man beskriver alla de strategier man har tillämpat för att öka trovärdigheten till studien.
- Skapa tydliga motiv till varför du väljer att göra vissa saker.
- Se till att valen är konsistenta.
- Hantera konsekvenser av val.